

HANDBOEK

Examinering praktijkonderwijs

Schooljaar 2020-2021

Dit examenhandboek is opgesteld aan de hand van het officiële examenreglement zoals opgesteld door Platform Praktijkonderwijs. Dit reglement is te vinden in bijlage 1. Ons examenhandboek is tevens te bekijken op de website van onze school.

Terra Nigra
Terra Nigrastraat 5
6216 BK Maastricht
043-3621079
www.terrannigra.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	Bladzijde 3
Hoofdstuk 2	Eisen	Bladzijde 4
Hoofdstuk 3	Examenonderdelen	Bladzijde 4
Hoofdstuk 4	Het portfolio	Bladzijde 5
Hoofdstuk 5	Het eindgesprek	Bladzijde 6
Hoofdstuk 6	Tot slot	Bladzijde 6
Bijlage 1	Het examenreglement	Bladzijde 7
Bijlage 2	De procedure	Bladzijde 10

1. Inleiding

“Alle leerlingen van Terra Nigra kunnen een schooldiploma behalen, ondanks de grote variatie in mogelijkheden en competenties” is het uitgangspunt van Terra Nigra met betrekking tot examinering.

In dit handboek wordt uitgelegd hoe jij de kwalificatie ‘Praktijkonderwijs’ kunt behalen, oftewel je schooldiploma. Wij beoordelen jouw competenties, kwaliteiten en prestaties. Dit doen we niet alleen in jouw laatste schooljaar. Gedurende jouw hele schoolloopbaan laat jij prestaties zien die worden getoetst.

Hoe dat in zijn werk gaat, leggen we in de hoofdstukken 2 tot en met 5 uit.

Examencommissie 2020-2021

Terra Nigra kent 3 examencommissies. Iedere commissie bestaat uit een voorzitter, een secretaris en een lid.

De volgende docenten zitten in de examencommissies:

Commissie 1	Commissie 2	Commissie 3
Mevr. A. Wijnker <i>Voorzitter *</i>	Mevr. A. Pietersma <i>Voorzitter</i>	Dhr. I. Schrijnemakers <i>Voorzitter</i>
Mevr. T. Dammers <i>Secretaris **</i>	Mevr. S. van Weersch <i>Secretaris</i>	Mevr. P. Bisscheroux <i>Secretaris</i>
Dhr. C. Cuijpers <i>Lid ***</i>	Dhr. P. Claus <i>Lid</i>	Mevr. T. Leeuw <i>Lid</i>

- * De voorzitter zit het eindgesprek met de leerling voor. In alle gevallen waarin dit handboek niet voorziet en voor zover het de gang van zaken van de examencommissie betreft, beslist de voorzitter van de examencommissie.
- ** De secretaris beoordeelt voorafgaand aan het eindgesprek of het portfolio compleet is. Als dit het geval is, plant hij of zij een datum voor het eindgesprek en geeft deze datum door aan de leerling, zijn of haar ouders en de mentor.
Is het portfolio niet compleet, dan geeft de secretaris het portfolio terug aan de leerling.
- *** Een lid luistert, samen met de voorzitter en secretaris, naar het eindgesprek en stelt vragen aan de leerling. Samen bepalen zij of de leerling het schooldiploma heeft behaald.

2. Eisen

Om een schooldiploma te kunnen ontvangen, moet je aan verschillende eisen voldoen:

A. Je hebt in je portfolio bewijzen over je ontwikkelde competenties verzameld, die aantonen dat je deze competenties beheerst.

Dit zijn competenties op het gebied van onder meer: wonen, werken, vrije tijd, burgerschap, Nederlands, rekenen en ICT. Daarnaast heb je bewijzen verzameld van ontwikkeling op persoonlijk gebied.

B. Je hebt voldoende deelgenomen aan het onderwijsproces.

Dit betekent dat je maximaal 20% ongeoorloofd hebt verzuimd in je laatste schooljaar.

C. Je portfolio heb je volgens afgesproken datum ingeleverd bij de examencommissie.

D. De eindstage in fase 3 moet met een voldoende afgesloten zijn.

Als je voldoet aan de eisen genoemd onder a t/m d, mag je deelnemen aan het **eindgesprek**.

Dit gesprek vindt op school plaats. In uitzonderlijke gevallen kan het gesprek ook op de stageplek of werkplek plaatsvinden.

Voldoe je niet aan de genoemde eisen, dan ontvang je geen schooldiploma maar een getuigschrift.

3. Examenonderdelen

Zoals je net hebt kunnen lezen, bestaat het examen uit twee onderdelen:

1. Het portfolio

In het portfolio toon jij de ontwikkeling van de competenties aan die je hebt ontwikkeld tijdens de theorie- en praktijklessen en op je stage.

Uitgangspunt is het vastgestelde ontwikkelingsperspectief (beschermd werk, arbeid of vervolgopleiding). Je uitstroomprofiel wordt dan ook in jouw portfolio genoteerd.

Welke bewijzen in je portfolio horen te zitten, lees je in hoofdstuk 4.

2. Het eindgesprek

Als je portfolio in orde is, voer je op grond van jouw ontwikkelingsperspectief (beschermd werk, arbeid of vervolgopleiding) een gesprek met de examencommissie.

Hoe dit gesprek in zijn werk gaat, lees je in hoofdstuk 5.

4. Het portfolio

Wat hoort allemaal in het portfolio?

Inhoudsopgave:

0. Resultatenlijst

1. Voorblad

- Persoonlijke gegevens met foto + ontwikkelperspectief

2. Handboek examinering

3. Inhoudsopgave

4. Overzicht behaalde competenties

5. Nederlands (*fase 1 tot en met fase 3*)

- Certificaten studiemeter vooraf, 1F en/of 2F

6. Rekenen (*fase 1 tot en met fase 3*)

- Certificaten studiemeter vooraf, 1F en/of 2F

7. Loopbaan en burgerschap

- Loopbaan (*fase 1 tot en met fase 3*):

A. LOB-verslag fase 1

B. LOB-verslag fase 2

C. LOB-verslag fase 3

- Burgerschap (*fase 3 scholing*):

A. Opdracht economische dimensie: E2(1/2/3) 'Kopen op internet'

B. Opdracht vitaal burgerschap: S5(1/2/3) 'Intouchables'

C. Opdracht politiek-juridisch: P1 (1/2/3/4) 'Democratie en Rechtsstaat'

D. Opdracht sociaal-maatschappelijke dimensie: G4(1/2/3/4/5/6) 'Ik en mijn telefoon'

- Burgerschap (*fase 3 arbeid*):

A. Opdracht politiek-juridisch: P1 (1/2/3) 'Democratie en Rechtsstaat'

B. Opdracht economische dimensie: K2 (1/2/3) 'geld genoeg'

C. Opdracht sociaal-maatschappelijke dimensie: G4(1/2/3/4/5) 'Ik en mijn telefoon'

8. Keuzedeel ICT (*fase 3*)

- Opdracht Word

- Opdracht PowerPoint

- Presentatie

9. Uitstroomprofiel

- Behaalde certificaten module

- Uitdraai van de behaalde trajecten / leerdoelen in Profijf

10. Stage

- Stagecontract

- Boris-certificaat

- Stagebeoordelingen (*fase 3*)

11. Wonen, werken, vrije tijd

- Behaalde certificaten vrije tijd
- Uitdraai van de behaalde trajecten / leerdoelen in Profijt woonhuis (*fase 2*)

5. Het eindgesprek

Als je portfolio in orde is, voer je een eindgesprek met de examencommissie.

Hoe ziet dit eindgesprek eruit?

Samen met je mentor bereid je het eindgesprek voor van maximaal 15 minuten, waarin jij jouw ontwikkeling op Terra Nigra laat zien. Je vertelt over wat je hebt bereikt op Terra Nigra. Het onderwerp van het eindgesprek is dan ook: “Hoe kwam ik als leerling op Terra Nigra binnen en hoe ga ik de school verlaten?”.

De vorm van dit gesprek is vrij: het kan via WORD, PowerPoint, Prezi, uit je hoofd, een vooraf gemaakte video enzovoorts. Misschien heb je zelf nog een ander leuk idee: alles mag!

Onderwerpen die terug moeten komen in het gesprek zijn:

- Wie ben ik?
- Wat kan ik?
- Wat wil ik?

Nadat jij jouw ontwikkeling hebt gepresenteerd, mag de examencommissie vragen aan jou stellen over je presentatie en over jouw portfolio.

Daarna verlaat jij kort de ruimte en neemt de examencommissie een beslissing.

Zodra de beslissing bekend is, zal de examencommissie jou terugroepen en de uitslag aan je vertellen.

6. Tot slot

Wij wensen jou veel succes en plezier tijdens jouw schoolloopbaan op Terra Nigra.

Bijlage 1 - Het examenreglement

Het onderstaande examenreglement is een verkorte versie van het examenreglement dat is opgesteld door het Platform Praktijkonderwijs en één op één is overgenomen. Het is daarom in formele taal geschreven.

Artikel 1: Algemeen

Een algemeen uitgangspunt is dat alle leerlingen die zijn toegelaten tot een school voor praktijkonderwijs (en tot de doelgroep behoren) ook het diploma praktijkonderwijs kunnen behalen, ondanks de grote variatie in mogelijkheden, vaardigheden en competenties.

Aan het behalen van het diploma praktijkonderwijs worden eisen gesteld:

- A. er moeten bewijzen op het gebied van wonen, werken, vrije tijd, burgerschap, Nederlands, rekenen en ICT;
- B. er moeten bewijzen zijn van de voortgang op het terrein van de cognitieve vaardigheden;
- C. er is voldoende deelname (minimaal 80%) aan het onderwijsproces geweest.

De school is verplicht om aan leerlingen die geen schooldiploma ontvangen het getuigschrift praktijkonderwijs uit te reiken.

Aanpassingen voor dyslexie en dyscalculie:

De school hanteert de richtlijnen zoals die gangbaar zijn in het voortgezet onderwijs. Dat betekent dat bij toetsing de onderstaande aanpassingen gedaan worden:

- 1. extra tijd voor het maken van toetsen (maximaal 30 minuten);
- 2. geschikte lettergrootte (Arial punt 12).

Artikel 2: Eisen

Aan de leerlingen worden de volgende eisen gesteld:

- A. **Leren, loopbaan, burgerschap en vrije tijd**
 - 1. Benoemt de eigen ontwikkeling en gebruikt middelen en wegen om daarbij passende leerdoelen te bereiken
 - 2. Stuurt de eigen loopbaan
 - 3. Participeert in het politieke domein, in besluitvorming en beleidsbeïnvloeding
 - 4. Functioneert als werknemer in een arbeidsorganisatie
 - 5. Functioneert als kritisch consument
 - 6. Deelnemen in allerlei sociale verbanden en respectvol gebruiken van de openbare ruimte
 - 7. Zorgt voor de eigen gezondheid (vitaal burgerschap)

Gezien de primaire doelstelling van het praktijkonderwijs (arbeidstoeleiding) zal nadruk komen te liggen op functioneren als werknemer in een arbeidsorganisatie:

1. Werk voorbereiden
2. Werkzaamheden uitvoeren
3. De uitvoering en het resultaat van de werkzaamheden evalueren
4. Werkzaamheden afronden
5. Veilig en milieubewust handelen
6. Zorgdragen voor kwaliteit
7. Samenwerken

B. Kennis- en leervermogen (cognitieve vaardigheden)

1. Hij kan aantonen dat hij een passend niveau heeft bereikt om zo zelfstandig mogelijk aan onze geletterde, gecijferde en gedigitaliseerde samenleving deel te nemen
2. Hij kan aantonen dat hij op een passend niveau in ontwikkeling is gekomen op de gebieden, Nederlands, rekenen en wiskunde en ICT
3. Hij kan aantonen dat hij beseft dat de eigen taak- en werkhouding van zeer groot belang is bij het behalen van een maximaal resultaat

C. Voldoende onderwijsdeelname

De deelname aan het onderwijs is voldoende. Dit is ter beoordeling aan de examencommissie.

Artikel 3: De examencommissie

De examencommissie bestaat uit:

- ✓ een lid met de taakverantwoordelijkheid onderwijs, tevens voorzitter van de commissie;
- ✓ een secretaris;
- ✓ een lid van het docententeam van de eigen school.

De commissie komt bijeen aan het eind van de schoolloopbaan. De voornaamste taak van de examencommissie is:

- ✓ het beoordelen of de leerling voldoet aan de eisen;
- ✓ een besluit neemt over het al dan niet laten deelnemen aan het eindgesprek;
- ✓ het (laten) organiseren van het examen.

Artikel 4: De beroepsprocedure

Een leerling (of zijn ouders) kunnen in beroep gaan tegen het besluit van de examencommissie van de school om het schooldiploma praktijkonderwijs niet te verstrekken.

Dit beroep wordt binnen één week na het eindgesprek schriftelijk bij de schoolleider ingediend.

De schoolleider stelt binnen twee weken een intern onderzoek in:

1. hij hoort de motivatie van de examencommissie en de ouders/leerling,
2. hij oordeelt vervolgens naar redelijkheid en billijkheid;
3. hij neemt een bindend, met redenen omkleed besluit;
4. hij deelt het besluit binnen 5 werkdagen schriftelijk aan de leerling c.q. zijn ouders mee.

Bijlage 2 - De procedure

- I. Mentoren krijgen aan de start van het schooljaar via de mail een 'Dummy-klapper', zodat ze een voorbeeld hebben van het fundament van ons portfolio.
- II. Mentoren krijgen aan de start van het schooljaar 1 zwarte klapper en 1 pakket insteekhoezen per leerling. De buitenkant van de klapper mag naar wens van de leerling worden versierd.
- III. Mentoren maken samen met de leerling, in het begin van het schooljaar, het portfolio in orde (inhoudsopgave, tabbladen, insteekhoezen).
Het portfolio blijft op school en komt in de mentorklas in een kast te staan.
Het portfolio gaat met de leerling mee van fase 1 tot en met 3.
- IV. De mentor bespreekt het examenhandboek regelmatig met de leerlingen, zodat de leerling weet wat er van hem of haar wordt verwacht.
- V. De leerling vult zijn portfolio tijdens de lessen ICT/portfolio, Nederlands/portfolio of maatwerkuur.
Dit doet de leerling in fase 1 tot en met fase 3.
- VI. Wanneer de leerling in zijn of haar laatste schooljaar zit, levert de leerling (samen met de mentor) **uiterlijk vrijdag 16 oktober 2020** zijn portfolio in bij één van de secretarissen.
- VII. Een lid van de examencommissie controleert de aanwezigheid van de leerling in het laatste schooljaar.
Heeft de leerling *meer* dan 20% ongeoorloofd verzuimd, dan ontvangt de leerling een getuigschrift.
- VIII. Indien de leerling minder dan 20% ongeoorloofd heeft verzuimd, controleert één van de secretarissen de inhoud van het portfolio.
Als het portfolio *niet* compleet is, krijgt de leerling een herkansing. De leerling vult de ontbrekende stukken aan en levert het portfolio nogmaals in bij één van de secretarissen. Hier krijgt de leerling 2 schoolweken de tijd voor.
Indien het portfolio wederom niet compleet is, ontvangt de leerling een getuigschrift.
Als het portfolio compleet is, stelt de secretaris een datum voor het eindgesprek vast. De secretaris licht de leerling, zijn of haar ouders/verzorgers, de mentor en de overige leden van de examencommissie in.
- IX. De leerling bereidt met de mentor het eindgesprek voor.
- X. De leerling voert het eindgesprek met de examencommissie (maximaal 15 minuten).
De examencommissie luistert naar de presentatie van de leerling en stelt aanvullende vragen aan de hand van het portfolio. **De gesprekken vinden plaats in schoolweek 11.**
- XI. Na het eindgesprek verlaat de leerling de ruimte en neemt plaats in de aula.
De examencommissie overlegt en geeft uitspraak over het wel of niet behalen van het schooldiploma.
De leerling heeft het schooldiploma gehaald als:

- de leerling heeft gepresenteerd wie hij/zij is, wat hij/zij kan en wat hij/zij wilt, EN;
 - de leerling heeft in zijn eindgesprek aangetoond een ontwikkeling te hebben doorgemaakt in zijn of haar schoolloopbaan op Terra Nigra.
- XII. De voorzitter van de examencommissie geeft aan de stagecoördinator door of de leerling een schooldiploma of een getuigschrift heeft behaald.

Voor de IT-leerling wordt in schooljaar 2020-2021 een aangepaste procedure opgesteld.